

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7C/59/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314203958
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Žideková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2015:5314203958.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca samosudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v právnej veci navrhovateľa: CD Consulting, s.r.o., so sídlom v Českej republike, Praha 3, K červenému dvoru č. 3269/25 A, Nagano Office Center, IČO: 26 429 705, právne zastúpený Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 86 864 421, proti odporkyňi: I. C., T.. XX.X.XXXX, H. S. T. Y. XXX, o zaplatenie 449,34 €, takto

rozhodol:

Návrh sa zamieťa.

Odporkyňi sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ podal návrh na uplatnenie pohľadávky v zmysle článku 4 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Návrhom sa domáhal zaplatenia zmenkovej sumy vo výške 0,00 €, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 490,- € od 4. 3. 2011 do 16. 6. 2011 v sume 128,63 €, zo sumy 360,- € od 17. 6. 2011 do 22. 10. 2012 v sume 44,60 €, zo sumy 330,- € od 23. 10. 2012 do 12. 12. 2012 v sume 42,08 €, zo sumy 280,- € od 13. 12. 2012 do 22. 4. 2013 v sume 91,70 €, zo sumy 240,- € od 23. 4. 2013 do 15. 5. 2013 v sume 13,80 €, zo sumy 130,72 € od 16. 5. 2013 do 17. 6. 2013 v sume 10,78 €, zo sumy 21,44 € od 18. 6. 2013 do 15. 7. 2013 v sume 1,50 €, t. j. spolu v sume 733,09 €. Navrhovateľ sa ďalej domáhal zaplatenia 6 % ročného úroku zo sumy 490,- € od 18. 5. 2011 do 16. 6. 2011 v sume 2,50 €, zo sumy 360,- € od 17. 6. 2011 do 22. 10. 2012 v sume 29,23 €, zo sumy 330,- € od 23. 10. 2012 do 12. 12. 2012 v sume 2,77 €, zo sumy 280,- € od 13. 12. 2012 do 22. 4. 2013 v sume 6,03 €, zo sumy 240,- € od 23. 4. 2013 do 15. 5. 2013 v sume 0,91 €, zo sumy 130,72 € od 16. 5. 2013 do 17. 6. 2013 v sume 0,71 €, zo sumy 21,44 € od 18. 6. 2013 do 15. 7. 2013 v sume 0,10 €, t. j. spolu v sume 42,25 € a to bez sumy 327,63 €, ktoré odporca už na úroky uhradil. Navrhovateľ sa ďalej domáhal zmenkovej odmeny vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, teda 1,63 € a náhrady trov konania.

Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 8.7.2009 na zmenkovú sumu 490,- €, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne od 4.3.2011. Indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „Na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Do textu zmenky bol poňatý záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s denným úrokom 0,25 % od 4.3.2011. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, vystaviteľ doposiaľ zaplatil 817,63 €, pričom na zmenkovú sumu zaplatil 490,- € a na úroky uhradil 327,63 €. Úhrady vykonané na úroky navrhovateľ najskôr započítava na úrok v sadzbe 0,25 % denne a to na úrok najskôr vyčíslený (najskôr známy) a po uhradení celého úroku v sadzbe 0,25 % denne, platby započítava na úrok v sadzbe 6 % ročne a to na úrok najskôr vyčíslený (najskôr známy). Tieto úhrady na úroky neboli v tomto návrhu od vyššie vyčíslených úrokov odpočítané, a preto očakáva,

že súd vo výroku rozhodnutia tieto úhrady odpočíta. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou " bez protestu " indosant nenechal skutočnosť predloženia zmenky na platenie zistiť verejnou listinou. K návrhu pripojil zmenku (fotokópia založená v spise, originál uložený na tunajšom súde). Uviedol, že nežiada ústne nariadenie pojednávania.

Do konania oznámil vstup vedľajší účastník na strane odporcu ako spotrebiteľa (čl. 17). Bol poučený súdom a vyzvaný k predloženiu súhlasu odporcu so vstupom vedľajšieho účastníka konania do konania na jeho strane podľa § 93 ods. 2 a 3 novely OSP (čl. 19). Novela OSP vykonaná zákonom č. 353/2014 Z.z., výslovne v § 93 ods. 3 OSP vyžaduje, že ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu, súčasťou oznámenia o jeho vstupe do konania musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Aktuálna právna úprava teda viaže prípustnosť vedľajšieho účastníctva spotrebiteľského združenia na explicitný súhlas spotrebiteľa s jeho vstupom do konania. Nakoľko zákon č. 353/2014 Z.z. neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia vylučujúce okamžitú aplikáciu aktuálneho znenia § 93 ods. 3 OSP, nemôže súd platnú procesnoprávnu úpravu opomenúť/nerešpektovať (napr. uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/115/2012 zo dňa 25.2.2015). Keďže vedľajší účastník napriek výzve súdu súhlas nedoručil, v súlade s § 93 ods. 2 a 3 novely OSP (zákon č. 353/2014 Z.z., účinný od 1.1.2015) súd na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal, teda nepovažoval ho za účastníka konania a to bez rozhodovania o neprípustení do konania. Vychádzal z doslovného znenia § 93 ods. 2 OSP: „Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.“ Z uvedených dôvodov súd nemal povinnosť doručiť vedľajšiemu účastníkovi konania návrh a ostatné podania, pretože sa na neho „neprihliada“, má sa za to, že nie je vedľajším účastníkom konania (§ 79 ods. 4 prvá veta OSP: „Návrh na začatie konania a jeho prílohy doručí súd ostatným účastníkom do vlastných rúk.“). Nestotožnil sa s názorom vedľajšieho účastníka konania, že je potrebné aplikovať OSP platný a účinný do 1.1.2015, pretože vstúpil do konania v čase do 1.1.2015, a preto nie je jeho povinnosťou doručiť súhlas odporcu s jeho vstupom do konania. Prvostupňový súd sa nestotožnil so spôsobom aplikácie noriem procesného práva zo strany vedľajšieho účastníka konania. Normy hmotného práva sa aplikujú v stave platnom a účinnom ku dňu vzniku právneho úkonu. Normy procesného práva (teda aj § 93 ods. 2 a 3 novely OSP, účinnej od 1.1.2015) sa vzťahujú ihneď od 1.1.2015 na všetky prípady v čase rozhodovania. Inak povedané, súd aplikuje to procesné právo, ktoré je platné a účinné v čase rozhodovania. Z tohto dôvodu aj na tento prípad aplikoval ustanovenie § 93 ods. 2 a 3 novely OSP a na vedľajšieho účastníka konania neprihliadal. Súd má za to, že mu neodňal možnosť konať pred súdom. Ďalej súd s týmto subjektom nekonal ako s vedľajším účastníkom konania a o jeho vstupe nerozhodoval.

Navrhovateľ ja zahraničnou právnickou osobou na území ČR. Odporca je fyzickou osobou, ktorá má bydlisko na území SR, z toho dôvodu súd skúmal právomoc tunajšieho súdu konať v danej veci. Zmenka bola vystavená na území SR, kde je aj platobné miesto. Právomoc súdu na rozhodovanie v tejto veci je daná ustanovením čl. 2 ods.1 Nariadenia Rady (ES) č. 44/2001, o právomoci a o uznávaní a o výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, v zmysle ktorého, ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu, sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo, žalujú na súdoch toho členského štátu. Odporca má bydlisko v obvode Okresného súdu Čadca.

Podľa čl. 2 ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES), č. 861/2007, toto nariadenie sa uplatňuje v občianskych a obchodných veciach pri cezhraničných sporoch bez ohľadu na povahu súdu, alebo tribunálu, v ktorých hodnota pohľadávky v čase doručenia tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky príslušnému súdu alebo tribunálu nepresahuje 2.000,-€. Podľa čl. 4 bodu 1 uvedeného nariadenia, navrhovateľ začne Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu vyplnením vzorového tlačiva A, ako je uvedené v prílohe 1 a jeho podaním na príslušný súd, alebo tribunál osobne, poštou alebo akýmkoľvek iným komunikačným prostriedkom ako je fax, alebo elektronická pošta, ktorý je prijateľný pre členský štát, v ktorom sa konanie začína.

Podľa článku 5 ods.1 uvedeného nariadenia, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné alebo ak o to požiada niektorá zo strán.

Podľa ods. 2 uvedeného ustanovenia, po doručení správne vyplneného tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky súd alebo tribunál vyplní časť 1 vzorového tlačiva C na odpoveď, ako je uvedené v prílohe 3.

Podľa ods. 3 uvedeného ustanovenia, odporca odpovie do 30 dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď tak, že vyplní časť II vzorového tlačiva C na odpoveď, pričom v prípade potreby poskytne všetky príslušné podporné dokumenty, a zašle ho späť súdu alebo tribunálu, alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom, pri ktorom nepoužije tlačivo na odpoveď.

Podľa článku 7 ods.3 nariadenia, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ustanovenej v článku 5 ods.3 alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo protipohľadávke.

Dňa 1.10.2014 bolo v zmysle článku 5 ods. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, odporcovi za účelom vyjadrenia sa k podanému návrhu na uplatnenie pohľadávky navrhovateľa doručené tlačivo C na odpoveď spolu s predmetným návrhom a jeho prílohami, vrátane fotokópie zmenky. Odporca v lehote určenej článkom 5 ods.3 Nariadenia EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, vyplnené tlačivo C na odpoveď Okresnému súdu Čadca nedoručil, ani sa k predmetnému návrhu na uplatnenie pohľadávky nijakým iným spôsobom nevyjadril, hoci bol v tlačive C na odpoveď poučený, že ak do 30 dní od doručenia tlačiva na uplatnenie pohľadávky spoločne s tlačivom na odpoveď neodpovie, súd vydá rozsudok bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 115 ods.1 O.s.p. ak tento zákon alebo osobitný predpis 13aa) neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

V poznámke pod čiarou pod bodom 13aa) je uvedené Nariadenie EP a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.7.2007, (ďalej len nariadenie), ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu.

S poukazom na vyššie citované ustanovenia súd pojednávanie nenariadil a dňa 5.5.2015 verejne vyhlásil rozsudok.

Súd predmetný nárok vyplývajúci zo zmenky posudzoval v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 191/1950 Zb. v znení neskorších predpisov a zákona o spotrebiteľských úveroch.

Podľa ustanovenia § 5 ods.1 Zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový, v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa ods.2 uvedeného ustanovenia, úrokovú mieru treba udať v zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa ods.3 uvedeného ustanovenia úrok počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný.

Podľa ustanovenia § 10 ods.1 uvedeného zákona, každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa ods.2 uvedeného ustanovenia, ak pojal vystaviteľ do zmenky slova „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

Podľa ustanovenia § 12 ods.1 uvedeného zákona, indosament musí byť bezpodmienečný. Akákoľvek podmienka, od ktorej bol urobený závislý, platí za nenapísanú.

Podľa ustanovenia § 13 ods.1 uvedeného zákona, indosament treba napísať na zmenku alebo na list s ňou spojený (prívesok). Musí ho podpísať indosant (kto zmenku rubopisom prevádza).

Podľa ods.2 uvedeného ustanovenia, v indosamente nemusí byť udaný indosatár (na koho sa zmenka rubopisom prevádza); indosament môže pozostávať aj len z podpisu indosanta (nevyplnený indosament, blankoindosament). V poslednom prípade musí byť indosament, aby bol platný, napísaný na rub zmenky alebo na privesok.

Podľa ustanovenia § 14 ods.1 uvedeného zákona, indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

Podľa ods.2, písm. b) uvedeného ustanovenia, ak ide o blankoindosament, môže majiteľ; indosovať blankozmenku ďalej blankoindosamentom alebo na určitú osobu.

Podľa ustanovenia § 17 uvedeného zákona, ktorý je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo predošlým

Podľa článku § 17 uvedeného zákona, ktorý je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahov k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa ustanovenia § 48 ods.1 uvedeného zákona, majiteľ môže postihom žiadať:

- (1) Zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokmi, ak boli dojednané;
- (2) Šesťpercentné úroky odo dňa zročnosti;
- (3) Trovy protestu a podaných správ, ako aj ostatné trovy;
- (4) Odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

Podľa ustanovenia § 75 uvedeného zákona vlastná zmenka obsahuje:

- (1) Označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;
- (2) Bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;
- (3) Údaj zročnosti;
- (4) Údaj miesta, kde sa má platiť;
- (5) Meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť;
- (6) Dátum a miesto vystavenia zmenky;
- (7) Podpis vystaviteľa.

Podľa ustanovenia § 76 ods.1 uvedeného zákona, listina, ktorej chýba niektorá náležitosť uvedená v predchádzajúcom paragrafe, nie je platná ako vlastná zmenka, s výhradou prípadov uvedených v nasledujúcich odsekoch. Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, o vlastnej zmenke, v ktorej niet údajov zročnosti, platí, že je zročná na videnie.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, ak niet osobitného údajov, platí, že miesto vystavenia zmenky je miestom platným a zároveň miestom vystaviteľovho bydliska.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, ak nie je vo vlastnej zmenke udané miesto vystavenia, platí, že bola vystavená v mieste, uvedenom pri mene vystaviteľa.

Podľa ustanovenia § 77 ods.1 uvedeného zákona, pokiaľ to neodporuje povahe vlastnej zmenky, platia pre ňu ustanovenia dané pre cudziu zmenku o indosamente (§ 11 až 20), zročnosti (§ 33 až 37), platení (§ 38 až 42), postihu pre neplatenie (§ 44 až 50, 52 až 55), platení pre česť (§ 55, 59 až 63), odpisoch (§ 67, 68), zmenách (§ 69), premlčaní (§ 70, 71), v dňoch pracovného pokoja, počítanie lehôt a zákazu dni odkladu (§ 72 až 74).

Podľa ustanovenia § 2 ods.1 Zákona č. 566/2001 Zb. zákonov, cenný papier je peniazmi ocenený zápis v zákonom ustanovenej podobe a forme, s ktorým sú spojené práva podľa tohto zákona a práva podľa osobitných zákonov, najmä oprávnenie požadovať určité majetkové plnenie alebo vykonávať určité práva voči zákonom určeným osobám.

Zmenka je listinný cenný papier, ktorý môže slúžiť ako zaistenie peňažného záväzku a možno ju uplatniť až potom, ak povinnosť na základe pôvodného peňažného záväzku nebola splnená. Túto funkciu plní zmenka vtedy, ak je vydaná pre prípad, ak dlžník svoj záväzkový vzťah riadne nesplní. Vlastná zmenka je zmenka, ktorá znamená bezpodmienečne prísľub na platbu vyjadrený jej vystaviteľom - dlžníkom, že zaplatí zmenkovú sumu do rúk toho, kto zmenku predlíži v čase jej splatnosti. V čase, keď dlžník vystavuje zmenku, síce nemá konkrétne vedomosti, kto bude majiteľom zmenky v čase splatnosti, avšak práve z toho dôvodu by mal byť obozretný, vedomý tejto skutočnosti. Uvedená zmenka je zákonným cenným papierom na rad, z čoho vyplýva, že ju možno prevádzať rubopisom (indosamentom). Dlžníkovi nič nebránilo, aby v prípade, že mal obavy z indosovania zmenky, zmenku vystavil s doložkou „nie na rad“. Z obsahu skúmanej zmenky vyplýva, že táto doložka pripojená nebola. Za predpokladu, že by doložka existovala, bola by zmenka prevoditeľná len prostredníctvom postúpenia pohľadávky a tam by mohol dlžník použiť svoje kauzálne námietky.

Indosamentom sa rozumie písomné vyhlásenie zmenkového veriteľa, t.j. majiteľa zmenky (indosanta), na rube zmenky, alebo na jej privesku, ktorý musí byť so zmenkou pevne spojený. Vyplnený rubopis obsahuje tri zákonom požadované zložky, a to tzv. indosačnú (prevodnú) doložku, v ktorej indosant vyjadruje svoj úmysel previesť zmenku, určenie indosatára, t.j. nového majiteľa zmenky a podpis indosanta. Týmto spôsobom indosatár nadobúda právo zo zmenky, nie právo predchádzajúceho majiteľa.

V čase vystavenia zmenky 8.7.2009 bolo možné zabezpečenie úverového vzťahu vystavením zmenky, čo v súčasnosti v zmysle platných predpisov už možné nie je. Za daných okolností musí súd rešpektovať postavenie subjektov zmenkového vzťahu v súlade s predpismi, ktoré boli účinné v čase vystavenia zmenky a tie sú upravené v špeciálnom predpise, a to v zmenkovom zákone. Z úradnej moci môže súd skúmať jedine platnosť zmenky, a to jej náležitosti, v súlade s ustanovením § 75 uvedeného zákona. Dodržanie všetkých náležitostí má zásadný význam, pretože ak zmenka neobsahuje niektorú z náležitostí obsiahnutú v zmenkovom zákone, nie je zmenkou.

Z predloženej zmenky vyplynulo, že miestom vystavenia zmenky je mesto Č., dátum vystavenia zmenky 8.7.2009 na sumu 490,- €. V ďalšej časti zmenky sa nachádza text nasledovného znenia: „Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sro, vložka číslo 23636/B sumu 490,- € a zmenkový úrok 0,25 % denne od 4.3.2011. Splatné: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava „bez protestu“, „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Ďalšiu časť textu tvorili osobné údaje odporcu vyplnené ručne, jeho podpis a označenie čísla zmluvy, ku ktorej sa zmenka vzťahovala: XXXXXXXXXX. Na druhej strane zmenky sa nachádza text „namiesto nás na rad CD Consulting, s.r.o., K červenému dvoru 3269/25, 130 00 Praha, ČR, IČO: 26429705 a súčasne tam bol otláčok pečiatky POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Jaroslav Fuchs, konateľ a nečitateľný podpis.

Z obsahu zmenky je zrejmé, že zmenka obsahovala všetky zákonom predpokladané náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 75 Zákona č. 191/1950 Zb. o vlastnej zmenke okrem údaju o splatnosti a takto spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. ako pôvodný veriteľ previedla zmenku indosamentom (rubopisom), o čom bol na druhej strane zmenky vykonaný písomný záznam, čím sa stal majiteľom zmenky navrhovateľ.

Odporca sa ako vystaviteľ podpisom vlastnej zmenky stal priamym dlžníkom zo zmenky. Nedostatok zákonných náležitostí zmenky súd nezistil a voči zmenke neboli vznesené žiadne námietky. Súd má za to, že v danej veci je podstatné, že navrhovateľ svoj uplatnený nárok opiera o predloženú zmenku, o pravosti ktorej niet pochybnosti. Záver o platnosti zmenky opiera súd aj o rozhodovacie prax súdov vyššieho stupňa (napríklad uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 23.11.2013, sp.zn. 43CoZm/24/2013 zo dňa 19.12.2013, sp.zn. 43CoZm/28/2013 zo dňa 19.12.2013, sp.zn. 43CoZm/41/2013 zo dňa 19.12.2013, sp. zn. 41Cob 198/2014 zo dňa 25.6.2014).

Indosovaním tejto zmenky došlo k situácii, kedy pôvodná zmenka stratila charakter zabezpečovacej zmenky a stala sa zmenkou na platenie. V súvislosti s indosovaním zmenky, vyplýva z ustanovenia § 17 Zákona č. 191/1950 Zb. určitá právna situácia, ktorá by umožňovala odporcovi, žalovanému zo zmenky, robiť majiteľovi zmenky námietky. Možnosť zmenkového dlžníka (odporcu) vzniesť relatívnu námietku voči novému majiteľovi zmenky (navrhovateľovi), je daná len vtedy, keď zmenkový dlžník

preukáže, že nový majiteľ zmenky konal v čase nadobúdania vedome na jeho škodu. V takom prípade spočíva dôkazné bremeno na zmenkovom dlžníkovi, čiže na odporcovi. Nebolo preukázané, že by odporca od vystavenia zmenky, ani po jej indosovaní, vzniesol takéto námietky. Z týchto dôvodov súd teda posudzoval zmenku a záväzky zo zmenky v zmysle zmenkového zákona.

Podľa § 25 ods. 1 a 5 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (prechodné ustanovenia), v znení účinnom ku dňu rozhodovania,

(1) Právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. júnom 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

(5) Na zabezpečenie nárokov veriteľa zo spotrebiteľského úveru zmenkou alebo šekom sa do 31. decembra 2010 vzťahujú ustanovenia doterajších predpisov.

Podľa § 4 ods. 6 Zákona č. 258/2001 Zb. o spotrebiteľských úveroch, v účinnom znení v čase vystavenia zmenky, v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom.

Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru s príslušenstvom (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30 % istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý bol účinný v čase vystavenia zmenky, vo vyššie citovanom ustanovení § 4 ods.6, vymedzuje určité pravidlo pre vyplnenie zabezpečovacích zmeniek, ktoré súvisia so spotrebiteľským úverom. Z uvedeného ustanovenia vyplýva okrem iného aj to, že veriteľ zodpovedá za škodu, ktorá vznikne spotrebiteľovi porušením v odseku 6. Pokiaľ teda pôvodný veriteľ zmenky (spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o.) porušil povinnosti pri vyplňovaní zmenky vyplývajúcu z ustanovenia § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch a následne postúpil takú zmenku indosamentom na ďalšieho nadobúdateľa, zodpovedá za škodu, ktorá týmto spôsobom vznikla. Z toho vyplýva aj právo spotrebiteľa - odporcu, uplatniť si voči pôvodnému veriteľovi náhradu škody.

V prejednávanej veci si navrhovateľ uplatnil práva zo zmenky, ktorá neobsahuje údaj o jej splatnosti, avšak okrem údaje splatnosti obsahuje všetky náležitosti predpísané v článku 1 § 75 Zmenkového a šekového zákona č. 191/1950 Zb. pre vlastnú zmenku, preto nie je neplatná, keďže v zmysle čl. 1. § 76 ods.2 Zmenkového zákona o vlastnej zmenke, v ktorej zmenke nie je údaj splatnosti platí, že je splatná na videnie.

Zmenka na videnie je splatná pri predložení, na platenie musí byť predložená do jedného roka od dátumu vystavenia, ale vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu (článok 1. § 34 ods.1 v spojení s § 77 ods.1 Zmenkového zákona).

V prípade žalovanej zmenky určil vystaviteľ pre predloženie zmenky na platenie lehotu 4 roky odo dňa vystavenia.

Z návrhu vyplýva, že remitent predložil odporcovi zmenku na platenie. Doložka „bez protestu“, ktorá je na zmenke napísaná, zbavila remitenta povinnosti urobiť protest pre neplatenie a súčasne preniesla dôkazné bremeno na preukázanie, že lehoty neboli dodržané na odporcu (článok 1. § 46 ods.1 a 2 v spojení s § 77 ods.1 Zmenkového zákona).

Za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne uznáva aj jej uplatnenie na súde. Podľa prvej vety článku 1, § 16 ods.1 v spojení s § 77 ods.1 Zmenkového zákona o tom, kto má zmenku v rukách, platí, že je riadny majiteľ, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov, a to aj vtedy, ak je posledný z nich blankindosamentom.

Navrhovateľ zmenku nadobudol indosamentom (rubopisom), stal sa riadnym majiteľom zmenky, preto môže v zmysle článku 1, § 48 ods.1 v spojení s § 77 ods.1 Zmenkového zákona postihom žiadať od

odporcu zaplataenie zmenkovej sumy, 6 % úrok odo dňa splatnosti zmenky a odmenu vo výške 1/3-iny percenta zmenkovej sumy.

V zmenkách splatných na videnie môže vystaviteľ v zmysle článku 1, § 5 v spojení s § 77 ods.2 Zmenkového zákona ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy.

Úroková miera bola v zmenke uvedená sadzbou 0,25 % denne, t.j. 91,25 % ročne.

Zmenkový zákon výšku úrokovej miery, ktorú je možné ustanoviť vo vistazmenke neupravuje. Jej určenie ponecháva na vystaviteľa. Rovnako neupravuje koniec lehoty na úročenie, preto ak nie je v úrokovej doložke koniec úročenia stanovený, zmenková suma sa úročí až do splatnosti zmenky, keďže od splatnosti až do zaplataenia dlhu preberá uhradzovaciu funkciu postihový 6 % úrok.

V prípade, ak zmenkový zákon ako osobitný predpis neobsahuje inú úpravu, platnosť právnych úkonov, t.j. jednotlivých zápisov na zmenke sa spravuje všeobecnými ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. občianskeho zákonníka o právnych úkonov. Pri posudzovaní úrokovej miery v úrokovej doložke na zmenke je potrebné vychádzať z ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, skúmať, či pre neprimeranú výšku úroku nie je právny úkon pre rozpor s dobrými mravmi neplatný.

Zmenkový úrok, rovnako ako úrok z pôžičky alebo úveru, plní funkciu odmeny za poskytnuté peňažné prostriedky, preto jeho výška musí zodpovedať danému účelu. Za primeranú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov však nie je možné považovať ročný úrok, ktorý sa v podstate rovná dlžnej istine alebo ju prevyšuje. Pri tomto závere súd vychádzal zo skutočnosti, že v čase vystavenia zmenky boli úrokové sadzby uplatňované bankami pri spotrebiteľských a ostatných úveroch pre domácnosti nižšie ako 14 % ročne (údaj zistený z internetovej stránky NBS), ktorú sadzbu, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, resp. 91,25 % ročne viacnásobne prevyšuje. Súd úrokovú doložku na zmenke považoval za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi v zmysle ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka.

Navrhovateľ uviedol, že odporca uhradil celkovo sumu 817,63 €, pričom na zmenkovú sumu uhradil 490,- € a na úroky uhradil 327,63 €. Z toho vyplýva, že odporca uhradil celú zmenkovú sumu 490,- €. Navrhovateľ si uplatnil nárok na zaplataenie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne v celkovej výške 733,09 €, ktorý súd ako je vyššie uvedené vyhodnotil ako neplatný pre rozpor s dobrými mravmi, preto v tejto časti považoval uplatnený nárok za nedôvodný. Navrhovateľ si ďalej uplatnil úroky 6 % zo zmenovej sumy v celkovej výške 42,25 € a zmenkovú odmenu vo výške 16,50 €, t.j. spolu 43,88 €. Nakoľko odporca uhradil celkovo sumu 817,63 €, z toho 490,- € na zmenkovú sumu a 327,63 € na úroky (hoci na úroky mal zaplatiť len sumu 43,88 €), teda uhradil viac ako bol povinný uhradiť na úroky a zmenkovú odmenu, nemá voči navrhovateľovi žiaden dlh a preto súd návrh zamietol ako nedôvodný.

Podľa ustanovenia § 142 ods.1 O.s.p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporca mal v konaní úspech v celom rozsahu, nakoľko si však náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu nevyplýva, žeby mu nejaké trovy konania vznikli, súd odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. (sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali, bol odvolacím súdom schválený zmier)
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.